

Utgiftsområde 19 Regional tillväxt

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om anslag för utgiftsområde 19 Regional tillväxt som totalt uppgår till 3,9 miljarder kronor för 2018. Utskottet tillstyrker också regeringens förslag om vissa bemyndiganden om ekonomiska åtaganden. Därmed avstyrker utskottet oppositionspartiernas alternativa budgetförslag.

Utskottet har därtill följt upp regeringens resultatredovisning för utgiftsområdet och redovisar i ett ställningstagande sina iakttagelser med utgångspunkt i uppföljningen.

Företrädarna i utskottet för Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna har avstått från att delta i beslutet om anslag och hänvisar i särskilda yttranden i stället till de budgetförslag som respektive parti har lagt fram.

Behandlade förslag

Proposition 2017/18:1, utgiftsområde 19 Regional tillväxt.

Fyra yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2017/18.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Budgetprocessen i riksdagen	4
Betänkandets disposition	5
Utskottets överväganden.....	6
Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 19	6
Inledning	6
Utskottets ställningstagande.....	7
Redovisade tillkännagivanden.....	13
Tillkännagivande om statliga myndigheters lokalisering.....	13
Utskottets ställningstagande.....	14
Anslag inom utgiftsområde 19	14
Inledning	14
Propositionen	16
Motionerna.....	22
Vissa kompletterande uppgifter	24
Utskottets ställningstagande.....	26
Särskilda yttranden	30
1. Anslag inom utgiftsområde 19 (M)	30
2. Anslag inom utgiftsområde 19 (SD).....	31
3. Anslag inom utgiftsområde 19 (C)	33
4. Anslag inom utgiftsområde 19 (L)	34
5. Anslag inom utgiftsområde 19 (KD)	36
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	39
Propositionen	39
Motioner från allmänna motionstiden 2017/18	39
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och oppositionens anslagsförslag	40
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens och oppositionens förslag till beställningsbemyndiganden.....	41
<i>Bilaga 4</i>	
Utskottets anslagsförslag	42
<i>Bilaga 5</i>	
Utskottets förslag till beställningsbemyndiganden	43

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Anslag inom utgiftsområde 19

a) Anslagen för 2018

Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 19 enligt utskottets förslag i bilaga 4.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 utgiftsområde 19 punkt 1 och avslår motionerna

2017/18:3700 av Peter Helander m.fl. (C),

2017/18:3741 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkande 1,

2017/18:3815 av Said Abdu m.fl. (L) och

2017/18:3861 av Lars Hjärmered m.fl. (M).

b) Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2018 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom den tidsperiod som anges i utskottets förslag i bilaga 5.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 utgiftsområde 19 punkt 2.

Stockholm den 30 november 2017

På näringsutskottets vägnar

Jennie Nilsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jennie Nilsson (S), Lars Hjärmered (M)*, Åsa Westlund (S), Hans Rothenberg (M)*, Josef Fransson (SD)*, Hanif Bali (M)*, Lise Nordin (MP), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)*, Mattias Jonsson (S), Mattias Bäckström Johansson (SD)*, Penilla Gunther (KD)*, Anna-Caren Sätherberg (S), Patrik Engström (S), Peter Helander (C)*, Håkan Svenneling (V), Mathias Sundin (L)* och David Lindvall (S).

* Avstår från ställningstagande, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende behandlas regeringens proposition 2017/18:1 (budgetpropositionen) i de delar som gäller utgiftsområde 19 Regional tillväxt och fyra motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2017/18. Regeringens förslag till riksdagsbeslut och förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

I bilaga 2 och 3 finns en sammanställning av regeringens förslag till anslag för 2018 och beställningsbemyndiganden samt de avvikelser från dessa som företrädare för Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna föreslår i sina anslagsmotioner. I bilaga 4 finns utskottets förslag till anslagsfördelning och i bilaga 5 finns utskottets förslag till beställningsbemyndiganden.

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i första steget fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Riksdagen har, med bifall till regeringens förslag, bestämt utgiftsramen för 2018 för utgiftsområde 19 Regional tillväxt till 3 921 525 000 kronor (prop. 2017/18:1, bet. 2017/18:FiU1, rskr. 2017/18:54). I detta ärende ska näringsutskottet föreslå för riksdagen hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen. Riksdagens ställningstagande till anslag för utgiftsområdet ska göras genom *ett* beslut (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Enligt budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen redovisa de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat.

I utskottens beredning av ärenden ingår uppgiften att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottens uppföljning ingår att behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21). Av riktlinjerna framgår att riksdagen beställer och tar emot information om resultatet av statens verksamhet.

Utskottet har mot den bakgrunden analyserat regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 19 Regional tillväxt i budgetpropositionen. Analysen har syftat till att vara ett underlag för utskottets behandling av

budgetpropositionen och för den fortsatta mål- och resultatdialogen med regeringen.

Betänkandets disposition

I betänkandet beskrivs inledningsvis resultatet av den uppföljning som har gjorts av regeringens resultatredovisning. Därefter behandlas det tillkännagivande som regeringen har redovisat hanteringen av i budgetpropositionen. Avslutningsvis behandlas regeringens förslag till anslag m.m. inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt samt motsvarande förslag i motionerna.

Utskottets överväganden

Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 19

Inledning

Hösten 2015 genomförde näringsutskottet en uppföljning av regeringens resultatredovisning i budgetpropositionen för 2016, utgiftsområdena 19 Regional tillväxt, 21 Energi och 24 Näringsliv. Uppföljningen omfattade i första hand en översiktlig genomgång och analys av de mål och indikatorer som används inom respektive utgiftsområde. Därutöver undersöktes resultatredovisningens struktur och förhållandet mellan mål, indikatorer och vissa resultat. Syftet med uppföljningen var att ta fram ett fördjupat underlag till näringsutskottets beredning av budgetpropositionen och för utskottets fortsatta dialog med regeringen om utvecklingen av mål- och resultatstyrningen inom näringsutskottets beredningsområde. Utskottets ställningstaganden med anledning av iakttagelserna redovisades i utskottets budgetbetänkanden för respektive utgiftsområde (bet. 2015/16:NU1, bet. 2015/16:NU2 och bet. 2015/16:NU3).

Hösten 2016 följde näringsutskottet upp i vilken utsträckning regeringen hade beaktat och tillgodosett de synpunkter på resultatredovisningen i budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1) som utskottet hade redovisat i det närmast föregående årets budgetbetänkande (bet. 2016/17:NU1, bet. 2016/17:NU2 och bet. 2016/17:NU3). Även denna uppföljning resulterade i ett antal förslag till förbättringar inför kommande års resultatredovisningar.

Utskottets grupp för uppföljning och utvärdering har även fört en dialog med flera berörda statssekreterare om regeringens resultatredovisning. I juni 2016 och februari 2017 hade gruppen möten med statssekreterare Nils Vikmång, Miljö- och energidepartementet, för att närmare diskutera resultatredovisningen inom utgiftsområde 21 Energi. I februari 2017 hade gruppen även ett möte om resultatredovisningen inom utgiftsområde 24 Näringsliv med statssekreterarna Oscar Stenström, Utrikesdepartementet och Niklas Johansson, Näringsdepartementet.

Näringsutskottets grupp för uppföljning och utvärdering har följt upp resultatredovisningen i budgetpropositionen för 2018. I år har uppföljningen varit tvådelad. Utöver att liksom föregående år följa upp de synpunkter som tidigare har framförts har gruppen i år även gjort en närmare uppföljning av ett anslag per utgiftsområde. Syftet med denna delfördjupning har varit att förtydliga de önskemål som utskottet tidigare har framfört om att det ska gå att koppla de mål som sätts upp till de medel som avsätts i form av anslag och det resultat som olika anslagsfinansierade insatser ger i förhållande till målen.

Utskottets ställningstagande

Allmänna iakttagelser

Liksom föregående år vill utskottet inledningsvis framhålla att en klar och tydlig resultatredovisning bidrar till en ökad förståelse för hur statliga anslagsmedel används och vilka resultat de får. Regeringens resultatredovisning är ett viktigt underlag för riksdagens budgetberedning. En utgångspunkt för riksdagens uppföljning av budgetpropositionens resultatredovisning är att det ska vara möjligt för utskottet att följa kopplingen mellan mål, gjorda insatser, uppnådda resultat och regeringens budgetförslag. Utskottet välkomnar det arbete som pågår med att utveckla den ekonomiska styrningen och som bidrar till att förbättra resultatredovisningen från regeringen till riksdagen.

Hösten 2015 gjorde näringsutskottet en uppföljning av regeringens resultatredovisning i budgetpropositionen för 2016, utgiftsområdena 19 Regional tillväxt, 21 Energi och 24 Näringsliv. Uppföljningen omfattade en översiktlig genomgång och analys av i första hand de mål och indikatorer som används inom respektive utgiftsområde. Därutöver undersöktes resultatredovisningens struktur och förhållandet mellan mål, indikatorer och vissa resultat. Syftet med uppföljningen var att ta fram ett fördjupat underlag till näringsutskottets beredning av budgetpropositionen och för utskottets fortsatta dialog med regeringen om utvecklingen av mål- och resultatstyrningen inom utskottets beredningsområde. Utskottets ställningstaganden med anledning av iakttagelserna redovisades i utskottets budgetbetänkanden för respektive utgiftsområde (bet. 2015/16:NU1, bet. 2015/16:NU2 och bet. 2015/16:NU3). I samband med budgetberedningen hösten 2016 följde utskottet upp i vilken utsträckning regeringen hade beaktat och tillgodosett utskottets synpunkter på resultatredovisningen i budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1) för respektive utgiftsområde (bet. 2016/17:NU1, bet. 2016/17:NU2 och bet. 2016/17:NU3).

Näringsutskottet har i samband med budgetberedningen hösten 2017 följt upp i vilken utsträckning regeringen har beaktat och tillgodosett utskottets synpunkter på resultatredovisningen i budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1). Utskottet har därutöver genomfört en fördjupad uppföljning av ett anslag per utgiftsområde. Uppföljningen görs mot bakgrund av att utskottet tidigare noterat att det är svårt att följa sambanden mellan mål, gjorda insatser, uppnådda resultat och regeringens budgetförslag. Utskottets förhoppning är att den fördjupade uppföljningen kan vara ett konstruktivt bidrag i ett fortsatt arbete med att förtydliga den röda tråden i resultatredovisningen.

På ett allmänt plan konstaterade utskottet hösten 2015 att flera iakttagelser inte bara är gemensamma för de tre utgiftsområden som utskottet bereder utan också är giltiga för andra utgiftsområden. Det är också viktigt att påpeka att flertalet av dessa iakttagelser inte ansågs vara specifika för 2016 års budgetproposition. Vidare noterade utskottet att resultatredovisningens struktur skilde sig åt mellan de tre utgiftsområdena. Med anledning av detta ansåg utskottet det vara berättigat att reflektera över om detta främst avspeglar de tre

utgiftsområdenas särarter eller om en mer enhetlig disposition hade varit möjlig att använda för att öka läs- och jämförbarheten. Denna reflektion kvarstod även hösten 2016 och är alltså giltig.

Utskottet vill med anledning av årets genomgång av resultatredovisningen inledningsvis framhålla att det är positivt att regeringen numera refererar till utskottets iakttagelser i föregående års betänkande. Generellt har det inom utgiftsområdenas resultatredovisning genomförts vissa förändringar och tillägg jämfört med förra årets budgetproposition vad gäller både mål, indikatorer och resultatredovisning. Utskottet anser dock alltså att det inom samtliga tre utgiftsområden är möjligt för regeringen att ytterligare tydliggöra sambanden mellan mål, gjorda insatser, uppnådda resultat och regeringens budgetförslag. Utskottet vill här särskilt uppmärksamma de iakttagelser som görs i det här avsnittet under avsnittet Den röda tråden för respektive utgiftsområde.

Utskottet vill därutöver med anledning av årets genomgång av resultatredovisningen framhålla ytterligare några iakttagelser som är gemensamma för samtliga utgiftsområden. I samtliga utgiftsområden presenteras utöver målet för utgiftsområdet andra mål och prioriteringar som regeringen anger att politiken ska bidra till. Utskottet vill utöver att framhålla vikten av att regeringen förtydligar hur de olika målen förhåller sig till varandra även påminna om att regeringen enligt 10 kap. 3 § budgetlagen (2011:203) ska lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat om.

Utskottet ser positivt på att regeringen inom alla de tre utgiftsområdena i större utsträckning än tidigare har valt att visualisera resultatutvecklingen genom att använda olika diagram, företrädesvis linjediagram. Sådana diagram kan i många fall göra det lättare för en läsare att bedöma om resultatutvecklingen är den önskvärda i förhållande till de mål som har beslutats. Utskottet vill även framhålla den allmänna uppfattningen att information i tabeller eller diagram inte bör lämnas okommenterad, utan regeringen bör underlätta tolkningen av resultatinformationen genom att i löptexten lyfta fram den del av informationen som är relevant för bedömningen av resultatet i förhållande till de riksdagsbundna målen.

Slutligen anser utskottet att resultatredovisningen skulle bli tydligare om de olika avsnitten renodlades i större utsträckning. I dag förekommer det t.ex. att regeringen redovisar mål under andra rubriker än det inledande målavsnittet och att resultat redovisas tillsammans med presentationen av indikatorerna och under avsnittet analys och slutsatser.

Iakttagelser om utgiftsområde 19 Regional tillväxt

Målen

I likhet med föregående år anger regeringen i 2018 års budgetproposition att den regionala tillväxtpolitiken ska bidra till ett flertal redovisade mål, nämligen regeringens tre prioriterade områden: att nå det övergripande målet

om att ha lägst arbetslöshet i EU 2020, att nå de nationella miljömålen och uppnå jämställdhet mellan kvinnor och män. Den ska också bidra till regeringens mål för jämställd regional tillväxt. Även sammanhållningspolitiken, dvs. EU:s politik för regional tillväxt och sysselsättning, och dess insatser ska bidra till målet för den regionala tillväxtpolitiken. Detsamma gäller den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020 och dess insatser. I budgetpropositionen för 2018 har det också tillförts formuleringar om att den regionala tillväxtpolitiken ska bidra till social, ekonomisk och miljömässig utveckling, vilket gör att insatser inom politikområdet stärker genomförandet av Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling.

Utskottet konstaterar att det inte framgår hur målet om Agenda 2030 förhåller sig till övriga mål som det refereras till i budgetpropositionen, utgiftsområde 19, och inte heller hur dessa mål förhåller sig till varandra. Det förhållandevis specifika övergripande målet om utvecklingskraft i alla delar av landet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft tenderar att försvinna i redovisningen till förmån för mål som spänner över flera utgiftsområden (sysselsättning, jämställdhet, miljö och klimat). Utskottet anser således i likhet med föregående år att det inte är tydligt hur dessa mål och prioriteringar förhåller sig till riksdagens övergripande mål för utgiftsområdet. Utskottet vill påminna om att regeringen enligt budgetlagen ska lämna en redovisning av de resultat som uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som har beslutats av riksdagen. Redovisningen ska vara anpassad till utgiftsområdena. Det vore därför önskvärt att genomgående och tydligare lyfta fram och återkoppla indikatorer och resultatredovisning till det övergripande målet i stället för till övriga mål och prioriteringar.

Utskottet anser att det är en stor svårighet i resultatredovisningssammanhang att det konstateras att måluppfyllelsen av den regionala tillväxtpolitiken är beroende av styrning av resurser inom samtliga utgifts- och politikområden. Man kan fråga sig om målet med den utgångspunkten över huvud taget är möjligt att följa upp inom utgiftsområdet.

Utskottet anser att delmål skulle underlätta arbetet med resultatredovisningen. Delmål skulle kunna formuleras med utgångspunkt i det mål om utvecklingskraft i alla delar av landet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft som riksdagen har beslutat. Med delmål skulle en eller ett par indikatorer specifikt för t.ex. transportbidraget kunna tas fram.

När det gäller prioriteringarna på EU-nivå konstaterar utskottet i likhet med föregående år att dessa i stor utsträckning styr den svenska regionala utvecklingspolitiken eftersom de slår fast vilka regionala projekt som kan beviljas medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och dess medfinansiering.

Indikatorer och andra bedömningsgrunder

För att följa politiken redovisar regeringen i likhet med tidigare år dels indikatorer för att följa utvecklingen i Sveriges regioner, dels indikatorer för insatser som finansieras inom utgiftsområdet och deras medfinansiering.

När det gäller indikatorer för att följa utvecklingen i regionerna kan utskottet konstatera att regeringen fortfarande i första hand relaterar dessa till den nationella strategin för hållbar regional tillväxt 2015–2020. I propositionen redovisas tre huvudindikatorer, vilka på ett övergripande sätt visar den regionala utvecklingen kopplad till den nationella strategins prioriteringar, och delindikatorer som ger en bredare bild av den nationella strategins prioriteringar. Eftersom den regionala tillväxtpolitikens prioriteringar innefattar insatser inom ett stort antal politikområden har enligt regeringen även indikatorerna stor bredd. Regeringen redovisar inte heller i årets budgetproposition några regionala indikatorer för den fjärde huvudindikatorn Internationellt samarbete. Utskottet anser att indikatorer bör utvecklas för alla relevanta delar av resultatredovisningen.

Utskottet finner vidare att ansatsen att i en tabell redogöra för vilka indikatorer som används och att skilja mellan huvud- och delindikatorer är positiv. Emellertid är begreppen inte är helt stringenta, t.ex. ställs rubrikerna kortsiktiga indikatorer och indikatorer mot varandra. Utskottet anser att tydligheten och strukturen i redovisningen av huvudindikatorer och delindikatorer bör utvecklas ytterligare. Möjligen kan diagram och tabeller öka tydligheten.

Indikatorerna för insatser som finansieras inom utgiftsområdet är indelade i fyra indikatorområden, vilka motsvarar insatser inom ramen för regionalfondsprogrammen. Utskottet anser att det är positivt att indikatorerna redovisas i tabell och att valen av indikatorer för t.ex. sysselsättningsökning och företag motiveras i budgetpropositionen.

Nya indikatorer har utvecklats för regionala företagsstöd och kommersiell service. De nya indikatorerna är gemensamma för selektiva företagsstöd och stöd till kommersiell service inom anslaget 1:1 och transportbidrag inom anslaget 1:2. Selektiva företagsstöd avser ett flertal stöd, t.ex. regionalt investeringsstöd, regionalt bidrag till företagsutveckling, sysselsättningsbidrag m.m. Det ges inte någon bakgrund till varför gemensamma indikatorer har valts för de selektiva företagsstöden, transportbidragen och stöden till kommersiell service.

Utskottet konstaterar att de nya indikatorerna är övergripande och allmänna, och de är inte heller helt lätta att tolka. Det anges t.ex. inte på vilket sätt, var och för vem indikatorn sysselsättning leder till positiva effekter. Indikatorn överlevnadsgrad torde förutsätta diagram med längre tidsserier i kommande budgetpropositioner. Indikatorn förädlingsvärde baseras möjligen på antagandet att ett företag som får transportbidrag därmed kan förädla råvaror inom regionen. Indikatorn konkurrenskraft är ett sammansatt begrepp och bör kanske preciseras för att vara tydligt. Indikatorn är mer generell än

vad som anges i målet för den regionala tillväxtpolitiken som ju har stärkt lokal och regional konkurrenskraft som mål.

Regeringens redovisning av indikatorerna är omfattande, och det är enligt utskottets uppfattning inte lätt att följa i vilken mån indikatorerna har bidragit till att mäta i vilken mån riksdagens mål för utgiftsområdet har uppnåtts. Utskottet vill i likhet med föregående år framhålla att indikatorerna bör vara utformade efter och vara tydligt kopplade till det mål som riksdagen har beslutat för utgiftsområdet för att göra det möjligt för riksdagen att följa upp måluppfyllelsen. Även redovisningens struktur bör utformas med utgångspunkt i det övergripande målet och de delmål och resultatindikatorer som kan kopplas till det övergripande målet. Utskottet har tidigare framhållit att indikatorer i första hand bör spegla uppnådda resultat snarare än insatser eller omvärldsförändringar.

Resultatredovisningen

Enligt regeringen är den nationella strategin vägledande och styrande för arbetet med regional tillväxt och utveckling, och insatserna inom de fyra prioriteringarna i strategin ska bidra till att uppnå målet med den regionala tillväxtpolitiken.

Utskottet konstaterar att upplägget av resultatredovisningen överensstämmer med det regeringen angett om den nationella strategin som vägledande för inriktning och genomförande av det regionala tillväxtarbetet och styrande för användningen av medel. Genomgående redovisas den nationella strategin först – både vad gäller indikatorer och resultat. Det textmässiga omfånget vad gäller resultat från den nationella strategin är betydligt mer omfattande än redovisning av resultat av de medel som beviljades till anslagen 1:1, 1:2 och 1:3.

Regeringen framhåller att den regionala tillväxtpolitikens effekter ofta är svåra att mäta och särskilja från övergripande konjunktur- och strukturförändringar som kan ha olika effekter på utvecklingen i skilda regioner. Av propositionen framgår även att det finns begränsade möjligheter att i den årliga uppföljningen och resultatanalysen mäta och avgränsa effekterna av den verksamhet som finansieras inom utgiftsområdet mot målet för politikområdet sett i relation till påverkan från andra offentliga insatser och omvärldsfaktorer.

Utskottet konstaterar att resultatredovisningen i likhet med föregående år i hög grad består av omfattande beskrivningar av myndighetsåtgärder, insatser, uppdrag och uppföljningar och till mindre del av uppnådda effekter av statliga insatser i förhållande till de mål som riksdagen har fastställt. Kopplingen till indikatorerna och till riksdagens mål saknas. Detta leder till att det är svårt att få överblick och förstå vad regeringen anser vara de resultat som har uppnåtts inom utgiftsområdet och hur dessa resultat förhåller sig till det mål som har beslutats av riksdagen.

Utskottet anser i likhet med vad som framförts tidigare att om resultaten för den breda regionalpolitiken, dvs. insatser inom andra utgiftsområden, redovisas och skiljs ut från redovisningen av resultaten och anslagen inom

utgiftsområde 19 skulle kopplingen mellan anslag och resultat tydliggöras inom utgiftsområdet.

Utskottets önskan om att resultaten för flera av indikatorerna ska redovisas i tabell- eller diagramform och för flera år och inte endast i löpande text tycks inte ha hörtsammats.

Regeringens redovisning av resultat har anpassats efter regeringens nationella strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020 och inte så som utskottet förordar, i förhållande till det övergripande mål som riksdagen beslutat om. Det anges inte i vilken mån strategin har bidragit till att uppnå riksdagens mål.

Regeringen konstaterar att genomförda insatser har haft en god måloppfyllelse när det gäller bl.a. näringslivsutveckling och sysselsättning i slutredovisningen av EU:s regionalfondsprogram 2007–2013. Även uppföljningen av tidigare beviljade selektiva stöd, transportbidrag och stöd till kommersiell service redovisar positiva effekter på sysselsättning men även hur stöden påverkar företagens långsiktiga ekonomiska utveckling och överlevnadsgrad. Detta är positivt men kopplingen till riksdagens mål för utgiftsområdet är inte tydlig.

För regionalfondsprogrammen perioden 2014–2020 som startade 2015 finns ännu inga resultat att redovisa, och därför redovisas i stället delrapporter och förväntade resultat.

Den röda tråden

Utskottet har under de två senaste åren framhållit värdet av att regeringen kopplar sina bedömningar av måloppfyllelsen till det anslagsförslag inom utgiftsområdet som är kärnan i regeringens budgetförslag. Hösten 2015 underströk utskottet att tydlighet i detta avseende underlättar riksdagens beredning av budgetförslagen. Kopplingen mellan mål, anslag och resultat och vice versa kan utvecklas ytterligare. Utskottet anser att det ska gå att identifiera en röd tråd mellan dessa olika delar i budgetpropositionen.

I syfte att ytterligare tydliggöra denna synpunkt har utskottet i år valt att göra en närmare analys av hur ett specifikt anslag inom utgiftsområdet har redovisats i budgetpropositionen. Inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt har anslaget 1:2 Transportbidrag valts.

Av denna analys framgår det sammanfattningsvis att den röda tråden är svår att följa. Den framträder inte i redovisningen av mål och är inte tydlig i redovisningen av resultat. Eftersom det saknas koppling till anslaget i redovisning av styrande mål kan läsaren i avsnittet Resultat – med en knapphändig koppling till anslaget – inte bedöma om det redovisade är ett mått på måloppfyllelse, om man har missat något eller om det är redovisningen som är bristfällig.

Anslaget 1:2 Transportbidrag refereras det till enbart vid ett tillfälle i resultatredovisningen. Redovisning av resultat i tabellform med tidsserier saknas i stor utsträckning vad gäller anslaget 1:2, och där tabeller förekommer kommenteras de inte i löptexten. Antalet företag som har fått transportbidrag

redovisas enbart för 2016 och i löptext. Enligt utskottet borde detta kunna redovisas i form av en tabell och i en tidsserie. Utbetalt regionalt transportbidrag fördelat på län redovisas däremot i tabell och i en tidsserie. Det visar på tydliga trender vad gäller den länsvisa fördelningen av transportbidrag, men tabellen kommenteras inte.

Uppföljningen av transportbidrag 2012–2015 återges enbart med myndighetens sammanfattande bedömningar, inte med något resultat.

Utskottet finner därför – mot bakgrund av dels avsaknad av delmål, dels knapphändig redovisning av resultat av hur medel för anslaget 1:2 har använts – att få slutsatser kan dras om måloppfyllelse. Resultatredovisningen av det mål som riksdagen har beslutat skulle kunna bli mer koncentrerad. En röd tråd går att spåra genom utgiftsområde 19 i så måtto att transportbidragen omnämns och refereras till i flera avsnitt, med undantag för avsnittet Mål. Den röda tråden när det gäller anslaget 1:2 Transportbidrag är emellertid svår att följa. Den framträder inte i redovisningen av mål och är inte tydlig i redovisningen av resultat.

Redovisade tillkännagivanden

Tilkännagivande om statliga myndigheters lokalisering

Bakgrund

Riksdagen beslutade i april 2016 ett tillkännagivande till regeringen med anledning av motionsyrkanden om lokalisering och organisering av statliga myndigheter (bet. 2015/16:NU17, rskr. 2015/16:201). Riksdagen ställde sig därmed bakom näringsutskottets uttalande att regeringen ska pröva möjligheterna att omlokalisera myndigheter från större städer till landsbygden och att regeringen i lämpligt sammanhang bör återrapportera till riksdagen vilka åtgärder den har vidtagit och hur de principer tillämpas som riksdagen fastställt sedan tidigare.

Propositionen

I budgetpropositionen för 2018 redovisas att riksdagen i april 2016 har lämnat två tillkännagivanden till regeringen med bäring på statliga myndigheters lokalisering (bet. 2015/16:NU17 punkt 2, rskr. 2015/16:201 samt bet. 2015/16:FiU25 punkt 9, rskr. 2015/16:208).

Inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning (prop. 2017/18:1 utg.omr. 2 s. 87) anger regeringen att arbetet med att stärka den statliga närvaron i landet fortsätter. Utgångspunkten är att nya myndigheter ska lokaliseras utanför Stockholms län. Flera omlokaliseringar av verksamhet har beslutats, och regeringen avser att fortsätta arbetet med att omlokalisera myndigheter. Det är också något som riksdagen har efterfrågat. För de myndigheter som har verksamhet i flera delar av landet är det viktigt att denna verksamhet kan upprätthållas i den utsträckning som detta är möjligt.

Vissa kompletterande uppgifter

Vid sin behandling av regeringens skrivelse 2016/17:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2016 tog konstitutionsutskottet upp behandlingen av tillkännagivanden (bet. 2016/17:KU21). Konstitutionsutskottet framhöll då inledningsvis att det tidigare välkomnat att regeringen tydligt redovisar när den behandlar ett tillkännagivande i t.ex. budgetpropositionen, och att regeringen i förekommande fall är tydlig i den aktuella propositionen huruvida den anser att ett tillkännagivande är slutbehandlat eller inte med det som redovisas och föreslås. Utskottet får därmed en möjlighet att reagera i samband med att regeringen gör sin bedömning. Frågan kan därmed behandlas i sitt sakliga sammanhang. Konstitutionsutskottet anförde vidare att berört utskott då lämpligen kan redovisa sin syn i samband med att regeringen i t.ex. budgetpropositionen redovisar sin behandling av ett tillkännagivande. Om regeringen har redovisat sin syn för riksdagen i en proposition eller skrivelse och inte mött invändningar bör den enligt konstitutionsutskottet, inför framtagandet av skrivelse 75, kunna utgå från att riksdagen inte har invändningar mot den hantering som redovisats. Konstitutionsutskottet anför dock samtidigt att det inte finns något formellt hinder mot att ett utskott som av något skäl inte uppmärksammat regeringens redovisning återkommer i samband med behandlingen av skrivelse 75.

Utskottets ställningstagande

I det ärende som är aktuellt nu uttalar regeringen i budgetpropositionen att arbetet med att stärka den statliga närvaron i landet fortsätter och att utgångspunkten är att nya myndigheter ska lokaliseras utanför Stockholms län. Utskottet noterar att regeringen inte redovisar tillkännagivandet som slutbehandlat. Utskottet förutsätter därmed att ärendet kommer att beredas vidare och att regeringen återkommer till riksdagen i frågan.

Anslag inom utgiftsområde 19

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt i enlighet med vad utskottet föreslår och lämnar de bemyndiganden som regeringen har begärt. Utskottets förslag till anslag överensstämmer med regeringens förslag. Motioner med alternativa förslag till anslagsfördelning avslås.

Jämför särskilt yttrande 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (L) och 5 (KD).

Inledning

Den 22 november 2017 fattade riksdagen beslut om ramen för utgiftsområde 19 Regional tillväxt till 3 921 525 000 kronor för 2018 samt om en preliminär

fördelning av utgifter inom utgiftsområdet för 2018–2020 (prop. 2017/18:1, bet. 2017/18:FiU1). Av budgetpropositionen (2017/18:1 Förslag till statens budget för 2018, finansplan m.m.) framgår att regeringens förslag till statsbudget bygger på en överenskommelse mellan regeringspartierna och Vänsterpartiet.

Näringsutskottet har i ett yttrande till finansutskottet (yttr. 2017/18:NU1y) föreslagit att det ska tillstyrka regeringens förslag till ramar för 2018 för utgiftsområdet. I yttrandet har Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna i avvikande meningar förordat sina respektive partiers förslag till ram för utgiftsområde 19. Regeringens och oppositionens förslag till ramar för 2018 för utgiftsområde 19 Regional tillväxt samt beräkningar för perioden 2019–2020 framgår av tabell 1.

Tabell 1 Regeringens och oppositionspartiernas förslag till utgiftsnivåer för utgiftsområde 19 Regional tillväxt

Miljoner kronor

År	Regeringens			Avvikelser från regeringen		
	förslag	M	SD	C	L	KD
2018 (föreslagen ram)	3 922	-42	±0	-507	-613	-496
2019 (utgiftsberäkning)	5 019	-48	±0	-1 513	-1 625	-1 496
2020 (utgiftsberäkning)	5 997	-48	±0	-2 513	-2 625	-2 496

I detta ärende har utskottet att ta ställning till hur den beslutade ramen för utgiftsområdet ska fördelas på olika anslag. Riksdagens ställningstagande till anslag för utgiftsområdet ska göras genom *ett* beslut (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Regeringens förslag till fördelning på olika anslag inom utgiftsområdet framgår av tabellen i bilaga 2. I bilagan redovisas även de motförslag som finns i kommittémotionerna 2017/18:3861 (M), 2017/18:3700 (C), 2017/18:3815 (L) och motion 2017/18:3741 (KD).

Den utgiftsram som riksdagen har beslutat är i regeringens förslag fördelad på tre anslag. Två av dessa anslag kompletteras med förslag till bemyndiganden för regeringen att ingå ekonomiska åtaganden som leder till utgifter de kommande åren, se bilaga 3. När det gäller regeringens förslag till bemyndiganden finns det inga motförslag.

I det följande beskrivs inledningsvis utgiftsområdets omfattning så som den beskrivs i budgetpropositionen. Därtill redovisas de mål som anges för utgiftsområdet samt vissa övriga mål och prioriteringar. Dessutom redovisas inriktningen för den regionala tillväxtpolitiken så som den redovisas i propositionen. Vidare redovisas regeringens överväganden när det gäller de tre anslagen. Därefter redovisas motsvarande förslag i motionerna.

Propositionen

Utgiftsområdets omfattning

Utgiftsområde 19 Regional tillväxt omfattar medel för hållbara regionala tillväxtinsatser i form av projektverksamhet och olika former av regionala företagsstöd samt utbetalningar från Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Mål för utgiftsområdet

Målet för den regionala tillväxtpolitiken är utvecklingskraft i alla delar av landet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft (prop. 2007/08:1 utg.omr. 19, bet. 2007/08:NU2, rskr. 2007/08:99).

Regeringen anför att regionala hänsyn och tvärsektoriell styrning av resurser inom i princip samtliga utgifts- och politikområden är av särskild betydelse för måluppfyllelsen. Detta är en följd av att den regionala tillväxtpolitiken omfattar betydligt fler åtgärder än de som finansieras inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt.

Den regionala tillväxtpolitiken ska bidra till regeringens tre prioriterade områden:

- att nå det övergripande målet om att ha lägst arbetslöshet i EU 2020
- att nå de nationella miljömålen
- att uppnå jämställdhet mellan kvinnor och män.

Den regionala tillväxtpolitiken ska även bidra till social, ekonomisk och miljömässig utveckling, vilket gör att insatser inom politikområdet stärker genomförandet av Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling.

För att bidra till målet för den regionala tillväxtpolitiken är det viktigt att uppnå jämställdhet mellan kvinnor och män. Regeringens mål för jämställd regional tillväxt är att kvinnor och män ska ha samma förutsättningar att nå inflytande i det regionala tillväxtarbetet och få tillgång till tillväxtresurser.

Övriga mål och prioriteringar

Regeringen redovisar också EU:s mål och prioriteringar för sammanhållningspolitiken. Sammanhållningspolitiken är EU:s politik för regional tillväxt och sysselsättning. Dess mål är att bidra till ekonomisk, social och territoriell sammanhållning inom EU. Europa 2020-strategin är vägledande för sammanhållningspolitiken under programperioden 2014–2020. Strategin bygger på följande tre prioriteringar som också är tänkta att förstärka varandra:

- Smart tillväxt: utveckla en ekonomi baserad på kunskap och innovation.
- Hållbar tillväxt: främja en resurseffektivare, grönare och konkurrenskraftigare ekonomi.
- Inkluderande tillväxt (tillväxt för alla): stimulera en ekonomi med hög sysselsättning och med social och territoriell sammanhållning.

Sammanhållningspolitikens insatser bidrar till målet för den regionala tillväxtpolitiken.

Med utgångspunkt i den partnerskapsöverenskommelse regeringen har slutit med kommissionen som preciserar hur sammanhållningspolitiken ska genomföras i Sverige under innevarande strukturfondsperiod fattade regeringen i juli 2015 beslut om en nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020. Strategin och dess insatser ska bidra till att uppnå målet för den regionala tillväxtpolitiken. Strategin ska också bidra till att nå det övergripande målet om lägst arbetslöshet i EU 2020, att nå de nationella miljömålen och att uppnå jämställdhet mellan kvinnor och män.

Den regionala tillväxtpolitikens inriktning

Nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020

I juli 2015 fattade regeringen som nämnts beslut om en nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020. Den regionala tillväxtpolitikens prioriterade områden är innovation och företagande, attraktiva miljöer och tillgänglighet, kompetensförsörjning samt internationellt samarbete. Regeringens prioriteringar för det regionala tillväxtarbetet är tvärssektoriella och omfattar politikområden där europeiska, nationella, regionala och lokala insatser och finansiella resurser samordnas och kompletterar varandra. Ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet ska beaktas inom alla prioriteringar. Strategin är vägledande för inriktning och genomförande av det regionala tillväxtarbetet samt för statliga myndigheters medverkan i tillväxtarbetet. Strategin är även styrande för hur de medel som anslås inom utgiftsområdet ska användas för att uppnå målet för politiken. Den regionala tillväxtpolitiken och genomförandet av EU:s sammanhållningspolitik är nära integrerade.

Uppföljningen av den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020 kommer enligt regeringen att vara ett underlag för utveckling av politiken.

Regeringen anser att flera av OECD:s rekommendationer i rapporten Territorial Review: Sweden 2017 är intressanta och att de kan vara ett underlag i den fortsatta politikutvecklingen.

EU:s sammanhållningspolitik

Sammanhållningspolitiken främjar Europas konkurrenskraft och bidrar till att hålla ihop Europa och Sverige. Regeringen följer noga hur programperioden 2014–2020 genomförs. Lärdomar från genomförandet tillsammans med erfarenheter från förhandlingen med kommissionen om regelverk och program samt utvärderingar kommer att ligga till grund för förberedelser och påverkansarbete inför arbetet med sammanhållningspolitiken efter 2020. Inriktningen av politiken bör i än högre grad ta hänsyn till olika territoriella förutsättningar. Den bör även hantera gemensamma samhällsutmaningar

såsom kompetensförsörjning, strukturomvandling samt klimatets förändring och dess effekter. De horisontella dimensionerna jämställdhet, integration och miljö ska ha hög prioritet.

Enligt regeringen är dialog med aktörer på olika nivåer i allmänhet och med regionalt utvecklingsansvariga aktörer i synnerhet av stor vikt. Resultatorientering och tematisk fokusering utifrån regionala behov ska fortsatt vara en viktig utgångspunkt i arbetet. Olika sätt att stärka det gränsöverskridande samarbetet ska också övervägas. Regeringen anser vidare att ytterligare steg behöver tas i en anpassning av regelverket så att krav och kostnader för genomförandet ställs i relation till storleken på EU-medlen som tilldelas respektive land. Regeringen anser också att det är viktigt att identifiera och genomföra förenkling i alla delar av genomförandet på EU-nivå och nationell nivå.

Prioriteringar för regionalfonden programperioden 2014–2020

Regionalfondsprogrammets inriktning i Sverige är tydligt kopplad till Europa 2020-strategin. Insatserna är fokuserade på ett fåtal prioriteringar. Regionalfondsprogrammen investerar i regional konkurrenskraft och ökad sysselsättning i hela Sverige.

Regeringen anser att programmen ska verka för strukturförändrande insatser inom de prioriterade områdena innovation, entreprenörskap samt en koldioxidnsål och grön ekonomi. Regeringen anser vidare att de horisontella dimensionerna jämställdhet, integration och miljö ska användas som hävstänger för att nå bättre resultat i projekten. Regeringen anser dessutom att det är viktigt att på ett strategiskt sätt använda de möjligheter till gränsöverskridande samarbete med partner i andra medlemsstater och tredjeländ som finns inom sammanhållningspolitiken.

Utvecklad sektorssamordning och styrning samt resultatfokus

Regeringen anser att förutsättningarna för ett mer resultatorienterat och kunskapsbaserat genomförande av den regionala tillväxtpolitiken behöver utvecklas och stärkas.

Genom utvecklad sektorssamordning och flernivåsamverkan når såväl den regionala tillväxtpolitiken som politikområden med särskilt stor betydelse för den regionala tillväxtpolitiken en bättre måluppfyllelse med befintliga resurser. Som en del i detta är tvärssektoriell styrning av resurser inom i princip samtliga politik- och utgiftsområden av avgörande betydelse. Det innebär enligt regeringen att åtgärder inom olika utgiftsområden och politikområden på nationell nivå behöver ta hänsyn till lokala och regionala förutsättningar och prioriteringar.

Det är även viktigt att staten förbättrar samordningen mellan politikområden som har särskilt stor betydelse för den regionala tillväxtpolitiken samt stärker koordineringen av insatser som bedrivs av statliga myndigheter.

Även en förbättrad samverkan mellan aktörer på internationell, nationell, regional och lokal nivå, bl.a. statliga myndigheter, inklusive länsstyrelserna, näringsliv och regionalt utvecklingsansvariga aktörer, bidrar till att insatser på olika nivåer kan genomföras effektivare. Det är enligt den nya förordningen om regionalt tillväxtarbete centralt att statliga myndigheter inom sina verksamhetsområden verkar för att uppnå målet för den regionala tillväxtpolitiken. När det är lämpligt ska myndigheterna i sin verksamhet i så stor utsträckning som möjligt ta hänsyn till regionala förutsättningar. Regeringen avser att se över hur hänsyn till regionala förutsättningar bör beaktas i myndighetsstyrningen.

För att få ett effektivt genomförande av den regionala tillväxtpolitiken är det enligt regeringen viktigt med kontinuerliga dialoger och väl fungerande samverkan mellan nationell, regional och lokal nivå. Här är det av stor betydelse att relevanta statliga myndigheter utvecklar sin medverkan i dessa dialoger.

Tydliga roller, ansvarsfördelning och statlig närvaro i landet

Roller och ansvarsfördelning i det regionala tillväxtarbetet ska vara tydliga. Regeringens inriktning för den regionala tillväxtpolitiken är ett starkt lokalt och regionalt inflytande och ansvar. Regeringen ansvarar för att övergripande främja flernivåsamverkan och sektorssamordning, inklusive styrning av resurser och statliga myndigheter. Statliga myndigheter ska inom sina verksamhetsområden verka för att målet för den regionala tillväxtpolitiken uppnås.

Aktörer med regionalt utvecklingsansvar leder och utvecklar det regionala tillväxtarbetet i respektive län. Regeringen anför att den största delen av medlen inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt beslutas av aktörer med regionalt utvecklingsansvar i samverkan med olika aktörer på regional, nationell och internationell nivå. Medlen inom utgiftsområdet ska fungera som en katalysator som leder till att strategiska utvecklingsinsatser i länen kan komma till stånd.

Flera landsting har ansökt om att få överta det regionala utvecklingsansvaret i sina respektive län. Detta är i linje med regeringens inriktning om tydlighet i roller och ansvarsfördelning i det regionala tillväxtarbetet.

Specialiseringen och sektoriseringen inom den statliga förvaltningen får inte leda till fragmentering och bristande helhetssyn. Staten måste ta ansvar och ha en stark närvaro i hela landet för att bidra till jobb och en hållbar regional tillväxt och utveckling. Enskildas tillgång till offentliga tjänster ska vara oberoende av var i landet man bor. Regeringen avser att fortsätta verka för att öka spridningen av statliga myndigheter över landet. Regeringen avser bl.a. att fortsätta arbetet med att omlokalisera myndigheter.

Den årliga revisionens iakttagelser

Regeringen redovisar att Riksrevisionen har lämnat en revisionsberättelse med avvikande mening för Tillväxtverkets årsredovisning 2016. Enligt

Riksrevisionen innehåller årsredovisningen omfattande felaktigheter som påverkar hela den finansiella redovisningen samt ger följdfe i de finansiella uppgifterna i resultatredovisningen. Tillväxtverket har enligt Riksrevisionen inte redovisat valutakursdifferenser som uppstått vid inbetalningar från EU i uppördsavsnittet i fråga om utgifter som myndigheten återkrävt från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf).

Regeringen anför att den inte delar Riksrevisionens uppfattning att Tillväxtverket har gjort allvarliga fel i sin redovisning på denna punkt. Sveriges mellanhavande gentemot EU regleras på EU-nivå, på nationell nivå och genom riktlinjer från Ekonomistyrningsverket. Vid en bedömning av om Tillväxtverket följt dessa regleringar har det inte varit möjligt för regeringen att identifiera allvarliga fel i Tillväxtverkets hantering.

När det gäller övriga rekommendationer från Riksrevisionen kommer regeringen att nära följa de åtgärder som Tillväxtverket vidtar för att utveckla myndighetens interna styrning och kontroll.

Anslag m.m. för 2018

Regeringen föreslår att drygt 3 921 miljoner kronor anvisas till utgiftsområde 19 Regional tillväxt för 2018. Hur beloppen fördelas på de olika anslagen inom utgiftsområdet framgår nedan och av bilaga 2.

Anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder får användas till utgifter för statsbidrag till projektverksamhet (inklusive riskkapitalfonder, lånefonder och garantifonder), regionala företagsstöd, ersättning för vissa kreditförluster i stödområdet samt stöd till kommersiell service. Vidare får anslaget användas för viss administration, uppföljning och utvärdering samt viss central utvecklingsverksamhet.

Det bör enligt budgetpropositionen även fortsättningsvis vara en uppgift för regeringen att fördela anslaget mellan län och anslagsposter och att utfärda de föreskrifter m.m. som behövs. Regeringen genomför en översyn av principerna för fördelningen av anslaget. Översynen har visat att det finns behov av att förändra och förtydliga dels regeringens styrning av medlen, dels befintliga uppföljningssystem.

Genom riksdagens beslut i samband med budgetpropositionen för 2016 tillfördes anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder 35 miljoner kronor årligen under perioden 2016–2019. Medlen ska användas till ett kompletterande långsiktigt stöd till kommersiell service i särskilt utsatta glesbygder. För 2018 föreslås ytterligare 35 miljoner kronor för ändamålet, vilket även beräknas för 2019. Det innebär att anslaget tillförs totalt 70 miljoner kronor för 2018 och 2019 utöver tidigare det tidigare beslutade beloppet om 35 miljoner kronor årligen under perioden 2016–2019. Från och med 2020 beräknas totalt 35 miljoner kronor årligen. Vidare föreslås anslaget öka med 7 miljoner kronor 2018 och för 2019–2020 med 12,5 miljoner kronor per år. Medlen ska användas till en satsning på förbättrad matchning på arbetsmarknaden via stärkt integrationsperspektiv i det regionala kompetensförsörjningsarbetet.

Regeringen anför att det finns områden i Sverige som har stora utmaningar med t.ex. hög arbetslöshet, låg utbildningsnivå, lågt valdeltagande och låg sysselsättningsgrad. Denna situation kan inte accepteras. Oavsett var man bor i Sverige ska man ha goda möjligheter att utvecklas och vara delaktig i samhällslivet. Därför föreslår regeringen en långsiktig satsning på socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden i hela Sverige. Regeringen vill med denna satsning stärka kommunernas eget arbete för att förbättra förutsättningarna i de områden som har störst behov. Anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder föreslås öka med 500 miljoner kronor 2018 och med 1 500 miljoner 2019 för att genomföra den nyss nämnda satsningen. Från och med 2020 beräknas anslaget öka med 2 500 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att 2 100 miljoner kronor anvisas under anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder för 2018. För 2019 och 2020 beräknas anslaget till 3 127 miljoner kronor respektive 4 107 miljoner kronor.

I fråga om bemyndigande om ekonomiska åtaganden redovisas i budgetpropositionen att anslaget framför allt används till olika regionala företagsstöd, projektverksamhet och medfinansiering av olika EU-program. Övervägande delen av de stöd som beslutas inom ramen för anslaget är antingen fleråriga samverkansprojekt med många olika offentliga och privata aktörer eller fleråriga företagsinvesteringar. För att verksamheten ska fungera tillfredsställande behövs utrymme för att kunna hantera bl.a. senarelagd verksamhet. Regeringen föreslår därför att den bemyndigas att under 2018 för anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 5 950 miljoner kronor 2019–2025.

Anslaget 1:2 Transportbidrag får användas till utgifter för statsbidrag till regionalt transportbidrag och avser kompensation till företag i de fyra nordligaste länen för kostnadsnackdelar till följd av långa transportavstånd för varor och stimulerar till höjd förädlingsgrad i områdets näringsliv.

Regeringen föreslår att 401 miljoner kronor anvisas under anslaget 1:2 Transportbidrag för 2018. För 2019 och 2020 beräknas anslaget till 401 miljoner kronor respektive 401 miljoner kronor.

Anslaget 1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020 får användas för utbetalningar av medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden för programperioden 2014–2020 och för eventuella slutregleringar för Europeiska regionala utvecklingsfonden för programperioden 2007–2013. Från statens budget sker utbetalningarna inom regionala utvecklingsfonden till åtta regionala och ett nationellt strukturfondsprogram inom målet för investering för tillväxt och sysselsättning. Tillväxtverket är förvaltande och attesterande myndighet.

Ramen för regionala utvecklingsfonden beräknas till totalt ca 7 929 miljoner kronor, inklusive medel för lokalt ledd utveckling.

Samtliga territoriella program som Sverige deltar i hanteras utanför statsbudgeten. Ramen för de territoriella program som redovisas och förvaltas i Sverige är ca 2 612 miljoner kronor (beloppet avser samtliga deltagande

länders EU-medel). Ramen för programmen som redovisas och förvaltas utanför Sverige är ca 9 656 miljoner kronor (beloppet avser samtliga deltagande länders EU-medel), exklusive det europeiska grannskapsprogrammet Kolarctic. Ramen för Kolarctic uppgår till 207 miljoner kronor (beloppet avser samtliga deltagande länders EU-medel).

Den valutakurs som fastställts i förordningen (1999:710) om valutakurs vid stöd från EU:s struktur- och investeringsfonder och som används vid omräkning av de finansiella ramarna för strukturfonderna måste fortlöpande analyseras och bör vid behov revideras för att skillnaden mot den verkliga kursen inte ska bli för stor.

Inbetalningarna från Europeiska regionala utvecklingsfonden redovisas på inkomsttitel 6314 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014–2020. Utbetalningarna från EU:s andra strukturfond, Europeiska socialfonden, redovisas under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.

Regeringen föreslår att 1 421 miljoner kronor anvisas för 2018 under anslaget 1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020. För 2019 och 2020 beräknas anslaget till 1 491 miljoner kronor respektive 1 489 miljoner kronor.

Verksamheten inom regionalfondsprogrammen omfattar bl.a. fleråriga projekt som medför utgifter för kommande budgetår. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2018 för anslaget 1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 3 800 miljoner kronor 2019–2023.

Motionerna

Moderaterna

I kommittémotion 2017/18:3861 av Lars Hjalmered m.fl. (M) anförs att Sveriges befolkning ökar och många delar av landet upplever en positiv befolkningstillväxt och en ökad attraktionskraft. Samtidigt finns det betydande utmaningar med ökande skillnader mellan städer med stark privat tjänstesektor och små orter som är beroende av en enskild eller ett fåtal industriella arbetsgivare. En modern och aktiv regional tillväxtpolitik för hela landet bör enligt motionärerna inriktas på att ge regionerna möjligheter att växa och utvecklas efter sina särskilda förutsättningar, såväl i städer som på landsbygder. För att uppnå målet med den regionala tillväxtpolitiken krävs insatser på många politikområden. För att skapa regional tillväxt vill motionärerna satsa på de gröna näringarna som tillväxtmotor och fortsätta arbetet inom ramen för landsbygdsprogrammet samtidigt som det satsas på lokal service. Det skapar viktiga förutsättningar för att man ska kunna leva och verka på landsbygden. Anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder bör enligt motionärerna ligga kvar på tidigare nivå för 2018. Detta innebär att det bör minska med sammanlagt 42 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag, dvs. att regeringens satsning med 35 miljoner respektive 7 miljoner kronor på

kommersiell service i särskilt utsatta glesbygder respektive förbättrad matchning på arbetsmarknaden utgår.

Centerpartiet

I kommittémotion 2017/18:3700 av Peter Helander m.fl. (C) anförs att oavsett var man bor, på landsbygden, i mindre orter, i städernas förorter eller innerstäder, ska man ha samma möjligheter att leva, arbeta och driva företag. Landsbygden och städerna delar många utmaningar med varandra. I såväl bruksorter som förorter finns ett behov av fler jobb. Likvärdiga möjligheter i hela landet innebär inte per automatik likformighet. Samma utmaning kan lösas på olika sätt i olika delar av landet. Politiken behöver därför utformas med en insikt om att förutsättningarna ser olika ut i olika delar av landet. En närodlad politik, där beslut fattas så nära människor som möjligt, möjliggör en sådan utveckling. Motionärerna avvisar regeringens förslag om integrationsperspektiv i det regionala kompetensförsörjningsarbetet och om statliga bidrag till vissa områden. Detta innebär sammanfattningsvis att anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder föreslås minska med 507 miljoner kronor för 2018 jämfört med regeringens förslag.

Liberalerna

I kommittémotion 2017/18:3815 av Said Abdu m.fl. (L) anför motionärerna att hela Sveriges utvecklingskraft, tillväxtpotential och sysselsättningsmöjligheter ska tas till vara. De generella insatserna på nationell nivå för jobb, utbildning och för ett förbättrat företagsklimat behöver kombineras med regionala insatser. Samhällen förändras. De tre storstadsregionerna växer snabbast liksom regionstäderna medan befolkning och arbetstillfällen i de flesta av landets kommuner har minskat när företag har flyttat eller lagts ner. I och med de senaste årens befolkningsökning, inte minst på grund av det ökade antalet utrikes födda, håller detta på att förändrats. Sverige behöver en företagsvänlig politik och för detta behövs regelförenklingar och ett företagsvänligt klimat. För att människor och företag ska vilja bo respektive verka i hela Sverige är det viktigt att det finns tillgång till en fungerande grundläggande service på rimligt avstånd. Regeringen har föreslagit en satsning på en förbättrad regional matchningsfunktion, stöd till kommersiell service i glesbygd och stöd till socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden. Motionärerna anser emellertid att generella åtgärder i form av sänkt skatt på arbete och företagande, regelförenklingar och ett gott företagsvänligt klimat vore bättre för den regionala tillväxten, och förslagen avvisas därför. Däremot kan det finnas skäl att göra vissa satsningar i utsatta stadsdelar. Motionärerna avvisar regeringens förslag till anslagsökning på anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder och anser att en generell återgång till tidigare anslagsnivåer är rimlig. Detta innebär att anslaget minskar med 500 miljoner och 113 miljoner kronor för 2018, dvs. med sammanlagt 613 miljoner för 2018 jämfört med regeringens förslag.

Kristdemokraterna

I motion 2017/18:3741 av Penilla Gunther m.fl. (KD) anförts att den regionala utvecklingspolitikens främsta uppgift är att bidra till utvecklingen av livskraftiga regioner i hela landet (yrkande 1). En politik bör föras som syftar till att människor, oavsett var i landet de bor, kan ta del av samhällets grundläggande sociala rättigheter och ges rimliga förutsättningar att försörja sig och utveckla sin omgivning. De generella insatserna på nationell nivå för jobb, utbildning, infrastruktur och ett förbättrat företagsklimat behöver kombineras med regionala tillväxtinsatser. Motionärerna vill se ett helt Sverige – inte bara se vissa orter som utanförskapsområden. Att lägga stora medel på områden som redan tidigare fått det utan att gå till botten med själva orsakerna till känslan av utanförskap hos invånarna tror inte motionärerna hjälper denna gång heller. Motionärerna föreslår därför att anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder minskar med 500 miljoner kronor för 2018 jämfört med regeringens förslag. Enligt motionärerna krävs det däremot en översyn för att hitta de gemensamma nämnarna mellan olika områden oavsett om det rör sig om stad eller landsbygd och lägga resurserna där. Det saknas i dag en samlad forskning på liknande strukturer på mindre orter, i stadsdelar och förorter även om det i många fall handlar om gemensamma problem med och lösningar på arbetslöshet, vidareutbildning, bostäder, service m.m. För detta ändamål avsätter motionärerna 4 miljoner kronor för 2018–2020 under anslaget 1:1. Detta innebär sammanfattningsvis att anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder för 2018 minskar med 496 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag.

Vissa kompletterande uppgifter

Uppföljning av den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020

Genom beslut den 13 oktober 2016 uppdrog regeringen åt Tillväxtverket att följa upp den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020.

I Tillväxtverkets redovisning den 10 november 2017 av regeringens uppdrag anförts att som ett led i att tydliggöra styrningen av de regionala tillväxtmedlen har det sedan 2015 pågått ett arbete med att utveckla ett nytt system för uppföljning av projektverksamhet finansierad av anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder, bl.a. för att åstadkomma en ökad transparens i hur medlen används samt hur medlen fördelas mellan och inom länen. Arbetet kommer att fortsätta under 2018 samtidigt som delar av systemet kommer att genomföras. För att det nya uppföljningssystemet ska kunna leverera bör berörda aktörer ges goda förutsättningar i form av både kunskap och resurser att bidra med när systemet fortsätter att utvecklas och genomföras.

Den årliga revisionens iakttagelser

Regeringen har i skrivelsen Årsredovisning för staten 2016 (skr. 2016/17:101) redovisat att Tillväxtverket fått en revisionsberättelse med avvikande mening

i fråga om sin årsredovisning för 2016. Som grund för sitt uttalande om avvikande mening angav Riksrevisionen att Tillväxtverkets årsredovisning för 2016 innehåller omfattande felaktigheter som påverkar hela den finansiella redovisningen samt ger följdfel i de finansiella uppgifterna i resultatredovisningen. Myndigheten har inte redovisat valutakursdifferenser som uppstått vid inbetalningar från EU i uppördsavsnittet i fråga om utgifter som myndigheten har återkrävt från Europeiska strukturfonden (Eruf). De redovisade mellanhavandena mot EU i fråga om Eruf och om EU-programmet Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak innehåller dessutom felaktigheter i form av dubbelbokningar och felaktigt värderade fordringar till väsentliga belopp.

Vid riksdagsbehandlingen av skrivelsen fann näringsutskottet skäl att yttra sig till finansutskottet (bet. 2016/17:NU7y) med anledning av att Tillväxtverket fått en modifierad revisionsberättelse av det allvarligaste slaget, ett uttalande med avvikande mening, från Riksrevisionen. Näringsutskottet uttalade att det är ovanligt att Riksrevisionen lämnar en revisionsberättelse med avvikande mening. Sedan 2010 då begreppet avvikande mening infördes har Riksrevisionen endast två gånger tidigare lämnat en revisionsberättelse med avvikande mening. Näringsutskottet underströk vikten av att regeringen grundligt följer upp de uppgifter och felaktigheter som framkommit och därefter vidtar nödvändiga åtgärder och utgick ifrån att regeringen i budgetpropositionen för 2018 skulle återkomma med en redovisning av eventuella vidtagna och planerade åtgärder.

Finansutskottet anförde i betänkandet Årsredovisning för staten 2016 (bet. 2016/17:34) att i regeringens skrivelse Årsredovisning för staten 2016 redovisas de myndigheter som fått en modifierad revisionsberättelse från Riksrevisionen. En myndighet, Tillväxtverket, har fått en modifierad revisionsberättelse i form av en avvikande mening, dvs. revisorn drar slutsatsen att det finns väsentliga fel som är genomgripande och att årsredovisningen därför inte ger en rättvisande bild.

Finansutskottet instämde med näringsutskottet när det gäller Tillväxtverkets årsredovisning och förutsatte att regeringen när det gäller Tillväxtverket skulle återkomma med en redogörelse för eventuella vidtagna och planerade åtgärder med anledning av revisionens resultat i budgetpropositionen för 2018. Finansutskottet påminde om att det är av central betydelse att myndigheternas årsredovisningar är rättvisande för att regeringen ska kunna fullgöra sin redovisningsskyldighet gentemot riksdagen enligt 10 kap. 1 § budgetlagen.

Näringsutskottet har inhämtat att Riksrevisionen därefter har utfört en översiktlig granskning av Tillväxtverkets delårsrapport 2017 för Tillväxtverket per den 30 juni 2017 och den sexmånadersperiod som slutade detta datum. Riksrevisionen uttalar i beslut den 4 september 2017 att grundat på Riksrevisionens översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger Riksrevisionen anledning att anse att delårsrapporten inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med förordningen om

årsredovisning och budgetunderlag, instruktion, regleringsbrev och övriga beslut för myndigheten.

Utskottets ställningstagande

I budgetpropositionen för 2018 presenterar regeringen, med stöd av Vänsterpartiet, en politik för hela landet som inriktas på att regionerna ska ges möjligheter att växa och utvecklas efter sina särskilda förutsättningar. Det gäller såväl städer och stadsregioner, tätorter och tätortsregioner av olika storlek som olika typer av landsbygder och landsbygdsregioner. Tätorter samt gles- och landsbygder drar nytta av varandra och ska ses som sammanlänkade regioner.

Utskottet vill inledningsvis uttala sitt stöd för den inriktning för politiken för utgiftsområdet Regional tillväxt som regeringen redovisar i budgetpropositionen. Som regeringen anför varierar förutsättningarna för att skapa utvecklingskraft i alla delar av landet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft som följd. Alla människors, såväl kvinnors som mäns, möjligheter att leva samt att etablera och utveckla företag och verksamheter är beroende av ett antal grundläggande strukturella förutsättningar i de miljöer de bor och verkar i, t.ex. kommunikationer, service, arbetsmarknader, natur- och kulturmiljöer, kulturvärden, boende samt närhet till utbildning, forskning och innovationsmiljöer.

Riksdagens mål för den regionala tillväxtpolitiken är utvecklingskraft i alla delar av landet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft. Utskottet delar regeringens uppfattning att det krävs insatser på många områden för att uppnå detta mål. Som regeringen anför omfattar den regionala tillväxtpolitiken betydligt fler åtgärder än de som finansieras inom utgiftsområde Regional tillväxt, och regionala hänsyn och tvärsektoriell styrning av resurser inom flera områden har betydelse för måluppfyllelsen. Utskottet delar regeringens uppfattning att tillgång till service är en av förutsättningarna för hållbar tillväxt och utveckling i landets gles- och landsbygder.

Utskottet delar bedömningen att regeringens strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020 och de planerade och pågående insatserna ska bidra till att uppnå målet för den regionala tillväxtpolitiken. Strategin ska också bidra till att nå regeringens mål att Sverige ska ha lägst arbetslöshet i EU 2020, bl.a. genom insatser som bidrar till att näringslivet utvecklar hållbara varor och tjänster, nya affärsmodeller samt nya marknader i hela landet. Vidare ska den bidra till att nå ett flertal av de relevanta nationella miljömålen och de globala målen för hållbar utveckling (Agenda 2030) och till att uppnå jämställdhet mellan kvinnor och män.

Utskottet delar även regeringens bedömning att miljö-, jämställdhets- och integrationsperspektiven på ett tydligt sätt bör integreras i det regionala tillväxtarbetet och därmed bidra till en hållbar regional utveckling. Som regeringen anför kan en jämn fördelning av makt och resurser mellan alla

människor, ett livskraftigt civilsamhälle samt ett samhälle där hänsyn tas till miljön och där klimatpåverkan minskas leda till ett Sverige som håller ihop.

Utskottet välkomnar regeringens ambition att stärka Sveriges innovationsförmåga för att bidra till hållbar utveckling och skapa förutsättningar för att nya jobb ska växa fram i hela landet. Även avsikten att återkomma till riksdagen med en proposition med förslag till en sammanhållen landsbygdspolitik välkomnas. Det är viktigt att skapa en sammanhållen politik där landsbygdsperspektiv blir ett naturligt arbetssätt för alla departement och myndigheter. Riksdagen får anledning att återkomma till dessa frågor när regeringen lämnar den proposition som bygger på Parlamentariska landsbygdskommitténs slutbetänkande För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd (SOU 2017:1).

Riksdagen har genom beslut den 22 november 2017 fastställt de ekonomiska ramarna för de olika utgiftsområdena (bet. 2017/18:FiU1, rskr. 2017/18:54). Enligt beslutet fastställdes ramen för utgiftsområde 19 Regional tillväxt till 3 921 525 000 kronor för 2018. Som framgår av redogörelsen för budgetprocessen i riksdagen i inledningen av betänkandet bygger utskottets fortsatta behandling av anslagsfördelningen för 2018 på förutsättningen att den ram som riksdagen har fastställt inte får överskridas och att ställningstagandet till anslagen ska göras genom ett beslut. I det följande har utskottet att ta ställning till de olika förslagen till anslagen inom utgiftsområdet i propositionen och i motionerna som behandlas i detta avsnitt.

Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna föreslår i motionerna 2017/18:3861 (M), 2017/18:3700 (C), 2017/18:3815 (L) och 2017/18:3741 (KD) att anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder minskar med varierande belopp. Moderaterna föreslår att regeringens satsning på sammanlagt 42 miljoner kronor utgår, vilket motsvarar en minskning med 7 miljoner kronor för förbättrad matchning på arbetsmarknaden och 35 miljoner kronor för långsiktigt stöd till kommersiell service i särskilt utsatta glesbygder. Centerpartiet föreslår att anslaget minskas med 507 miljoner kronor, vilket motsvarar en minskning med 7 miljoner kronor för förbättrad matchning på arbetsmarknaden och med 500 miljoner kronor för stöd till socioekonomiskt och strukturellt eftersatta kommuner och områden. Liberalerna föreslår en minskning med 613 miljoner kronor, vilket motsvarar en minskning med 500 miljoner kronor för stöd till en långsiktig satsning på socioekonomiskt och strukturellt eftersatta kommuner och områden och med 113 miljoner kronor för att återgå till tidigare anslagsnivå. Kristdemokraterna föreslår en minskning med sammanlagt 496 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning med 4 miljoner kronor för motionärernas förslag om en översyn av strukturer i stad och landsbygd och en minskning med 500 miljoner kronor för stöd till socioekonomiskt och strukturellt eftersatta kommuner och områden. Utskottet vill med anledning av dessa motioner anföra följande.

När det gäller Kristdemokraternas förslag om att avsätta 4 miljoner kronor för en översyn för att hitta gemensamma nämnare mellan olika områden i stad och landsbygd hänvisar utskottet till den nyligen redovisade uppföljningen av

den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020. Utskottet anser i likhet med regeringen att den kan vara ett underlag för utveckling av politiken. Förslaget i motion 2017/18:3741 (KD) yrkande 1 bör därmed inte föranleda någon åtgärd från riksdagens sida.

När det gäller regeringens förslag att öka anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder med 35 miljoner kronor för ett kompletterande långsiktigt stöd till kommersiell service i särskilt utsatta glesbygder vill utskottet peka på att en uppföljning av olika insatser inom kommersiell service har visat att insatserna har bidragit till att strategiska serviceställen stärkts och att därmed tillgängligheten till dagligvaror och drivmedel har bevarats eller utvecklats. Regeringen framhåller i budgetpropositionen att det särskilda driftstödet till kommersiell service i de glesbygder som är särskilt sårbara och utsatta har varit viktigt för utvecklingen och att tillgängligheten till dagligvaror och drivmedel hade varit betydligt sämre i många gles- och landsbygder utan stöd till strategiska serviceställen. Stöden har således ökat möjligheten att kunna bo, vistas och verka i alla delar av landet och har därför bidragit till målet för politikområdet. Utskottet står bakom denna satsning.

Utskottet anser i likhet med regeringen att det är viktigt att från statlig nivå stödja det regionala kompetensförsörjningsarbetet. Tillgång till arbetskraft med relevant kompetens är en förutsättning för hållbar regional tillväxt liksom för utvecklingen av näringsliv och offentlig verksamhet i hela landet. Det ställer krav på en förbättrad matchning mellan utbud och efterfrågan på arbetskraft. Motioner med motstående förslag bör därför avslås av riksdagen.

Regeringen föreslår vidare en långsiktig satsning på socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden i hela Sverige med 500 miljoner kronor 2018. Som regeringen anför finns det områden i Sverige som har stora utmaningar med t.ex. hög arbetslöshet, låg utbildningsnivå, lågt valdeltagande och låg sysselsättningsgrad. Regeringen vill med denna satsning stärka kommunernas eget arbete för att förbättra förutsättningarna i de områden som har störst behov. Utskottet delar regeringens uppfattning att oavsett var man bor i Sverige ska man ha goda möjligheter att utvecklas och vara delaktig i samhällslivet. Utskottet välkomnar därför regeringens långsiktiga satsning på socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden i hela Sverige och förordar att riksdagen avslår de motioner som motsätter sig denna satsning.

Sammanfattningsvis är det utskottets uppfattning att de anslagsnivåer som regeringen föreslår är rimliga och syftar till att genomföra en väl avvägd regionalpolitik för utvecklingskraft i alla delar av landet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft. Motionerna 2017/18:3700 (C), 2017/18:3741 (KD), 2017/18:3815 (L) och 2017/18:3861 (M) bör därför i aktuella delar avslås av riksdagen. Därmed gör utskottet samma bedömning som regeringen när det gäller fördelningen av medel för den regionala tillväxtpolitiken.

Utskottet vill avslutningsvis erinra om att den regionala tillväxtpolitiken omfattar fler åtgärder än de som finansieras inom utgiftsområdet. Regional hänsyn och en tvärsektorieell styrning av resurser är avgörande inom i princip samtliga utgifts- och politikområden. Det gäller inte minst infrastruktur och

kommunikationer, jobb och utbildning samt näringspolitiken. Sammantaget välkomnar utskottet de många initiativ med betydelse för en regional tillväxt som aviserats i årets budgetproposition.

Utskottet föreslår således att riksdagen för 2018 anvisar anslag inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt i enlighet med förslaget i budgetpropositionen. Utskottet har heller inte något att invända när det gäller de bemyndiganden om ekonomiska åtaganden som föreslås i budgetpropositionen. Utskottets förslag till anslag för 2018 och beställningsbemyndiganden motsvarande år framgår av bilaga 4 och 5.

Utskottet tillstyrker därmed förslagen i budgetpropositionen vad gäller dels anslag för 2018, dels bemyndiganden om ekonomiska åtaganden. Samtliga motionsyrkanden som är aktuella här avstyrks.

Särskilda yttranden

1. Anslag inom utgiftsområde 19 (M)

Lars Hjälmered (M), Hans Rothenberg (M), Hanif Bali (M) och Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M) anför:

Moderaternas utgångspunkt är att det ska löna sig bättre att arbeta och att statens kärnuppgifter som skola, vård och trygghet måste stärkas. Vårt budgetalternativ innehåller därför reformer för att öka jobbchanserna och satsningar för att återupprätta kunskapsskolan, halvera vårdköerna och stärka primärvården samt den största trygghetssatsningen på över 20 år. Samtidigt behöver Sverige också rusta sig inför nästa lågkonjunktur. När den kommer ska Sverige kunna möta den med en aktiv stabiliseringspolitik som inte drabbar samhällets svagaste. Det kräver en mer återhållsam inriktning på politiken i dagens högkonjunktur. Vi moderater har därför ett finansiellt sparande som är 10 miljarder kronor starkare än regeringens varje år. Kombinationen av offensiva satsningar och en stramare finanspolitik blir möjlig genom tydliga prioriteringar där jobb, trygghet och välfärd alltid går före bidrag och subventionspolitik. Vår syn på den övergripande ekonomiska politiken i övrigt framgår av partimotion 2017/18:3681 (M).

Den 22 november 2017 beslutade riksdagen om ramar för statsbudgetens utgiftsområden och om en beräkning av statens inkomster (bet. 2017/18:FiU1, rskr. 2017/18:54). Riksdagen har därmed ställt sig bakom regeringens förslag till utgiftsramar, beräkning av statens inkomster och inriktning på budgetpolitiken. Genom beslutet fastställdes att de samlade utgifterna för utgiftsområde 19 Regional tillväxt inte får överstiga 3 921 525 000 kronor. I enlighet med riksdagens rambeslutsprocess ställs regeringens budgetförslag och oppositionspartiernas budgetförslag mot varandra som helheter, och budgeten beslutas sedan i två steg. Moderaternas budgetförslag är en sammanhållen helhet, och eftersom riksdagen genom det nyssnämnda rambeslutet har ställt sig bakom regeringens förslag väljer vi att inte delta i det nu aktuella beslutet om anslagens fördelning inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt. I stället redovisar vi i detta särskilda yttrande vår syn på den regionala tillväxtpolitiken i allmänhet och på regeringens förslag. Vi refererar också den anslagsfördelning och de förslag som Moderaterna presenterar i motion 2017/18:3861.

Vi vill föra en politik för att hela Sverige ska leva. En förutsättning för detta är att människor kan bo och verka såväl i städer som på landsbygden. Människor och företag över hela landet ska ges möjligheter att växa och utvecklas. På så sätt tar vi till vara hela Sveriges utvecklingskraft, tillväxtpotential och sysselsättningsmöjligheter.

Sveriges befolkning ökar och många delar av landet upplever en positiv befolkningstillväxt och en ökad attraktionskraft. Samtidigt finns det betydande

utmaningar, med ökande skillnader mellan städer, med stark privat tjänstesektor, och små orter som är beroende av en enskild eller ett fåtal industriella arbetsgivare. Stagnation och avfolkning på dessa orter kan i vissa fall leda till neddragningar i verksamheter som vård, skola och omsorg. Men även till att människor känner en bristande framtidstro.

Vi moderater arbetar ständigt för att förbättra företagsklimatet, inte minst genom att hela tiden påtala vikten av utvecklingskraft i alla delar av landet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft.

En modern och aktiv regional tillväxtpolitik för hela landet bör inriktas på att ge regionerna möjligheter att växa och utvecklas efter sina särskilda förutsättningar, såväl i städer som på landsbygder. Näringslivsutveckling, arbetskraftsförsörjning, utbildning, tillgång till offentlig och kommersiell service samt investeringar i informationsteknik och infrastruktur är väsentliga inslag i en modern regional tillväxtpolitik. Detta skapar i sin tur förutsättningar för att kvinnor och män ska kunna leva och verka i hela landet.

För att uppnå målet med den regionala tillväxtpolitiken krävs insatser på många politikområden. För att skapa regional tillväxt vill vi satsa på de gröna näringarna som tillväxtmotor och fortsätta arbetet inom ramen för landsbygdsprogrammet samtidigt som det satsas på lokal service. Det skapar viktiga förutsättningar för att man ska kunna leva och verka på landsbygden. Här spelar även infrastruktursatsningar en avgörande roll.

När det gäller anslagen inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt har Moderaterna förordat en ram för utgiftsområdet som ligger kvar på tidigare nivå och som är 42 miljoner kronor lägre 2018 än vad regeringen föreslagit. Enligt vårt förslag borde anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder minskas med 7 miljoner kronor för förbättrad matchning på arbetsmarknaden och med 35 miljoner kronor för långsiktigt stöd till kommersiell service i särskilt utsatta glesbygder.

2. Anslag inom utgiftsområde 19 (SD)

Josef Fransson (SD) och Mattias Bäckström Johansson (SD) anför:

Den värdegrund som genomsyrar vår och Sverigedemokraternas syn på en önskvärd samhällsutveckling innebär bl.a. att vi eftersträvar ett försiktigt framåtskridande som baseras på varsamhet, eftertanke och långsiktigt ansvarsstagande. Då vi och Sverigedemokraterna står fria från såväl socialismens som liberalismens ekonomiska teorier kan vi inta ett pragmatiskt och verklighetsanpassat förhållningssätt till många frågor. Förutsatt att det kan gagna Sverige och dess medborgare är Sverigedemokraterna öppna för samtal, diskussioner och samarbeten med alla andra partier.

I Sverigedemokraternas budgetmotion 2017/18:2487 tydliggörs våra viktigaste övergripande visioner för de kommande åren. Vi visar att det inte måste finnas någon motsättning mellan ekonomisk tillväxt och sysselsättning å den ena sidan och allmän välfärd, trygghet och socialt ansvarstagande å den

andra sidan. Sverigedemokraterna vill stärka samhällskontraktet genom flera åtgärder.

Den 22 november 2017 beslutade riksdagen om ramar för statsbudgetens utgiftsområden och om en beräkning av statens inkomster (bet. 2017/18:FiU1, rskr. 2017/18:54). Riksdagen har därmed ställt sig bakom regeringens förslag till utgiftsramar, beräkning av statens inkomster och inriktning på budgetpolitiken. Genom beslutet fastställdes att de samlade utgifterna för utgiftsområde 19 Regional tillväxt inte får överstiga 3 921 525 000 kronor. Inom utgiftsområdet har Sverigedemokraterna inte något annat förslag till anslagsfördelning än regeringen. Vår uppfattning om den regionala tillväxtpolitiken skiljer sig dock åt från regeringens på flera punkter. Vi väljer därför att avstå från att delta i beslutet om anslag inom utgiftsområde 19. I det följande redogör vi för vår principiella uppfattning när det gäller inriktningen på den regionala tillväxtpolitiken.

Vi sverigedemokrater ser positivt på landsbygdens möjligheter. Samtidigt kan vi inte blunda för de stora utmaningar som finns, inte minst vad gäller avfolkning och ofrivillig urbanisering. Vi anser också att staten bör ha en aktiv roll vad gäller förutsättningar för regional tillväxt. Olika styrmedel såsom regleringar, skatter och subventioner kan mildra vissa problem på kort sikt men kan inte lösa de stora utmaningarna på längre sikt. För att främja tillväxt krävs därför ett ömsesidigt positivt samspel mellan det offentliga och det privata.

En avgörande förutsättning för att företag och medborgare ska ha möjlighet att verka i hela Sverige är tillgången till privat och offentlig service. En större samordning av offentliga och privata tjänster kan därmed vara en väg att gå. En lokal matbutiks överlevnad kan avgöras av att den också kan tillhandahålla offentlig och privat service. Vår målsättning är att skapa förutsättningar för en kraftig men hållbar tillväxt för företag och för medborgare att bo och verka i landets alla regioner. Vi anser att en växande turism skulle vara positiv för sysselsättningen på landsbygden men också för att främja inflyttning till och motverka avfolkning av landsbygden.

Vi ser därtill ett ökat behov av att såväl vidmakthålla som utveckla statens transportinfrastruktur. Att utjämna kostnader för transporter är avgörande i ett land som präglas av stora avstånd. En väl utbyggd och fungerande infrastruktur för kommunikation skapar också förutsättningar för tillväxt i hela landet. Infrastruktur handlar inte endast om transportmöjligheter utan omfattar även teknisk infrastruktur för kommunikation såsom bredband. Tillgång till god infrastruktur för kommunikation blir i dag allt viktigare både för näringslivet och för den enskilda medborgaren. Den ambitionsnivå som finns i dag om att 90 procent av hushållen ska ha tillgång till snabbt bredband 2020 är inte tillräcklig, och sannolikt kommer landsbygden att vara kraftigt överrepresenterad bland kvarvarande 10 procent. I likhet med den parlamentariska landsbygdskommittén anser vi i stället att hela befolkningen ska ha tillgång till digital infrastruktur med hög överföringskapacitet senast 2025. Utan ett sådant mål blir det omöjligt att hävda att Sveriges landsbygd ska leva.

Transportbidraget är ett regionalpolitiskt stöd som ska kompensera för kostnadsnackdelar till följd av långa transportavstånd samt stimulera till höjd förädlingsgrad inom stödområdets näringsliv. Stödet har under vissa år haft ett större anslag än vad som har behövts för att täcka de ansökningar som har kommit in. Detta är en indikation på att transportbidraget inte fyller sitt syfte fullt ut och att det är för lågt. Sverigedemokraternas uppfattning är att Tillväxtverket bör öka spridningen av information om möjligheterna att få bidraget till näringslivet inom det berörda stödområdet. Detta och flera andra förslag inom utgiftsområdet presenterar Sverigedemokraterna i motion 2017/18:924. När denna motion senare under riksmötet behandlas av riksdagen kommer vi att få möjlighet att ytterligare redogöra för den politik vi förordar för att främja regional tillväxt och hur vi vill utveckla hela Sverige.

3. Anslag inom utgiftsområde 19 (C)

Peter Helander (C) anför:

Mitt i en stark internationellt driven högkonjunktur växer problemen i den svenska ekonomin. Tudelningen ökar på den svenska arbetsmarknaden där utsatta grupper utgör en allt större andel av de arbetslösa. Samtidigt öppnar sig en klyfta mellan de orter som växer och som har följt med i den globala uppgången och de orter som har ställts utanför. Den regionala klyvningen måste brytas, dels med förbättringar för småföretag, dels med förstärkt infrastruktur.

Jag och Centerpartiet anser att regeringen bedriver en oansvarig ekonomisk politik som minskar det strukturella sparandet och förstärker riskerna för en överhettning. Centerpartiet vill i stället vara sparsamt när konjunkturen är god, både för att ha resurser att mota nästa kris och för att inte förstärka riskerna för en överhettning. Hur Centerpartiet ser på den övergripande ekonomiska politiken framgår av partimotion 2017/18:3716 (C).

Riksdagen har genom sitt beslut den 22 november 2017 fastställt att de samlade utgifterna för utgiftsområde 19 Regional tillväxt inte får överstiga 3 921 525 000 kronor 2018 (bet. 2017/18:FiU1, rskr. 2017/18:54). Centerpartiets förslag är drygt 500 miljoner kronor lägre än regeringens förslag, och det hade därmed varit formellt möjligt för mig att reservera mig mot regeringens förslag för att i stället ställa mig bakom Centerpartiets förslag. Centerpartiets samlade budgetförslag ska emellertid betraktas som en helhet där någon eller några delar inte kan brytas ut och behandlas isolerat. Mot denna bakgrund väljer jag att avstå från att delta i beslutet om anslag och redovisar i stället Centerpartiets politik inom utgiftsområdet i detta särskilda yttrande.

Inledningsvis vill jag understryka att jag anser att anslagen inom utgiftsområde Regional tillväxt borde ha utformats i enlighet med förslagen i Centerpartiets motion 2017/18:3708. Innan jag kortfattat berör min och Centerpartiets syn på anslagsfördelningen inom det nyss nämnda utgiftsområdet vill jag nämna något om Centerpartiets övergripande syn på den regionala tillväxtpolitiken.

I Sverige ska alla kunna leva och förverkliga sina drömmar oavsett var i landet man bor. Grunden till utveckling i hela landet är goda villkor för de små och medelstora företagen som skapar jobb. En välfungerande infrastruktur och fler bostäder behövs i såväl mindre som större städer, orter och byar. Utan möjlighet till arbetspendling och godstransporter stannar jobbmotorn i Sverige.

Centerpartiet vill skapa världens modernaste landsbygd och världens grönaste städer. Det finns en klyvning mellan de orter som vunnit på struktur-omvandlingen och följt med i den globala uppgången och de som ställts utanför. I en modern ekonomi måste man kunna röra sig mellan olika miljöer och situationer. I Centerpartiets Sverige behöver hela landet bidra och det utgör ingen konflikt mellan stad och landsbygd.

Oavsett var man bor – på landsbygden, i mindre orter, i städernas förorter eller innerstäder – ska man ha samma möjligheter att leva, arbeta och driva företag. Landsbygden och städerna delar många utmaningar med varandra. I såväl bruksorter som förorter finns ett behov av fler jobb. Detsamma gäller behovet av en välfungerande och klimatsmart infrastruktur.

Likvärdiga möjligheter i hela landet innebär inte per automatik likformighet. Samma utmaning kan lösas på olika sätt i olika delar av landet. Politiken behöver därför utformas med en insikt om att förutsättningarna ser olika ut i olika delar av landet. En närodlad politik, där beslut fattas så nära människor som möjligt, möjliggör en sådan utveckling.

När det gäller anslagen inom utgiftsområde 19 Regionala tillväxt har Centerpartiet förordat en ram för utgiftsområdet som var 507 miljoner lägre 2018 än vad regeringen föreslagit. Enligt min och Centerpartiets uppfattning borde anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder minskas med 7 miljoner kronor för integrationsperspektiv i det regionala kompetensförsörjningsarbetet och med 500 miljoner kronor för en långsiktig satsning på socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden.

4. Anslag inom utgiftsområde 19 (L)

Mathias Sundin (L) anför:

De offentliga finanserna är i ordning, sysselsättningen växer och ekonomin befinner sig i en högkonjunktur. Men i stället för att använda högkonjunkturen för att bygga en buffert för sämre tider väljer regeringen att elda på ekonomin och presentera ofinansierade bidragshöjningar. I stället krävs en liberal ekonomisk politik där utbildning belönas, där skatten på jobb är lägre än i dag och där det alltid är lönsamt att gå från bidrag till jobb.

Alltför många står utanför arbetsmarknaden, ofta är det personer med bristande utbildning eller som är utrikes födda. En stor andel elever lämnar grundskolan utan fullständiga betyg. Miljö- och klimatutmaningarna kräver kraftfulla och effektiva svar. Det finns fortsatt brister i sjukvård och omsorg. Migrations- och integrationsutmaningen växer. Att vi är fast förvissade om att

visa solidaritet i den största flyktingkatastrofen sedan andra världskriget understryker bara behovet av att vårda de offentliga finanserna. För att vända utvecklingen behövs en ny vision för vad Sverige ska vara och nya och kraftfulla förslag för att nå dit. För att möta framtidens utmaningar behöver Sverige en ny reformagenda.

I partimotion 2017/18:3752 (L) lägger Liberalerna fram en budget med reformer för framtiden. Vi satsar på bättre kunskaper i skolan, bättre möjligheter för företag att anställa, en fungerande polis i hela landet och ett försvar med kapacitet att försvara Sverige. Den säkerhetspolitiska situationen i vårt närområde har kraftigt försämrats på kort tid, vilket ställer höga krav på vår beredskap både vad gäller det nationella försvaret och våra samarbeten med andra. Dessutom presenterar vi en integrations- och migrationspolitik som bygger på lika delar humanism och realism, som fokuserar på jobb och skola och som motverkar parallellsamhällen och hedersvåld.

Den 22 november 2017 beslutade riksdagen emellertid om ramar för statsbudgetens utgiftsområden och om en beräkning av statens inkomster för 2018 enligt regeringens förslag (bet. 2017/18:FiU1, rskr. 2017/18:54). Genom rambeslutet avvisade riksdagen således förslagen till inkomstberäkning och fördelning av utgifter per utgiftsområde i den ovannämnda motionen 2017/18:3752 (L). Därmed tar Sverige nu en annan väg än den som Liberalerna vill se, vilket jag självfallet beklagar.

Mitt partis budgetförslag är att betrakta som en helhet. Liberalerna ser ett värde i att budgeten och budgetprocessen hålls samman. Även enskilda och på kort sikt motiverade utbrytningar riskerar att på lång sikt försvaga denna viktiga process och äventyra effektiviteten i finanspolitiken. Jag väljer därför att inte delta i beslutet om fördelningen till anslag inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt. I detta särskilda yttrande vill jag dock redovisa Liberalernas syn på den regionala tillväxtpolitiken.

En liberal politik för regional tillväxt strävar efter att skapa förutsättningar för dem som vill bo och arbeta på landsbygden eller i mindre tätort att göra det. Det finns utmaningar med skillnader mellan städer med en starkt växande privat tjänstesektor och områden med en hög sårbarhet och lokala utmaningar. De tre storstadsregionerna växer snabbast medan de flesta av landets kommuner har dränerats på befolkning och arbetstillfällen när företag flyttat eller lagts ner. Det har lett till ökade bördor samtidigt som den offentliga och privata servicen har försämrats. I och med de senaste årens befolkningsökning, inte minst på grund av det ökade antalet utrikes födda, håller detta på att förändras. De nyanlända i Sverige är ett positivt lyft för de mindre serviceföretagen i hela Sverige som få statliga stödpaket eller regionala utvecklingsfonder kan konkurrera med.

För att människor och företag ska vilja bo och verka i hela Sverige är det viktigt att det finns tillgång till en fungerande grundläggande service på rimligt avstånd. I glesbygd har framför allt servicelösningar som bygger på lokala förutsättningar och samverkan med företagare och civilsamhället möjlighet att bli långsiktiga och bärkraftiga.

Regeringen har föreslagit en satsning på förbättrad regional matchningsfunktion, stöd till kommersiell service i glesbygd och stöd till socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden. Jag och Liberalerna anser att förslagen borde avvisas då vi tror att generella åtgärder i form av sänkt skatt på arbete och företagande, regelförenklingar och ett gott företagsvänligt klimat vore bättre för den regionala tillväxten. Däremot kan det finnas skäl att göra vissa satsningar på rättsväsendet, inom integrationspolitiken och på skolor i utsatta stadsdelar. Dessa satsningar redovisas närmare inom utgiftsområde 4, 13 och 16.

När det gäller anslagen inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt har jag och Liberalerna förordat en sänkning av anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder med 500 miljoner för stöd till socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden och med 113 miljoner kronor för en återgång till tidigare anslagsnivåer. Enligt min uppfattning borde anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder minskas med sammanlagt 613 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag.

5. Anslag inom utgiftsområde 19 (KD)

Penilla Gunther (KD) anför:

Kristdemokraterna vill skapa förutsättningar för ett samhälle med god ekonomisk tillväxt och ett företagsklimat som står sig starkt i den allt hårdare globala konkurrensen. En välfungerande ekonomisk politik ger oss resurser att satsa på välfärden, såsom en god vård och omsorg och en bra skola. Med genomtänkta reformer kring arbetsmarknaden och i skattepolitiken kan vi förbättra människors möjlighet att lämna arbetslöshet och utanförskap. Den ekonomiska politiken ska också stärka familjerna och det civila samhället, vilket är en grund för ett samhälle byggt på gemenskap där människor känner tillit till varandra.

För ökad gemenskap och framtidstro vill jag och Kristdemokraterna ha en politik som skapar förutsättningar för människor att bygga goda relationer och känna trygghet. Det behövs reformer som återupprättar det välfärdslofte som den nuvarande regeringens politik helt har tömt på innehåll. Kristdemokraternas syn på den övergripande ekonomiska politiken redovisas närmare i partimotion 2017/18:3798 (KD).

Genom sitt beslut den 22 november 2017 fastställde riksdagen att de samlade utgifterna för utgiftsområde 19 Regional tillväxt inte får överstiga 3 921 525 000 kronor 2018 (bet. 2017/18:FiU1, rskr. 2017/18:54). Som tidigare har framgått är utgångspunkten i detta ärende således att ramen för utgiftsområdet är fastställd. Jag står dock fast vid uppfattningen att anslagen inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt borde ha utformats i enlighet med förslaget i den ovan omnämnda partimotionen 2017/18:3798 (KD). I motionen har Kristdemokraterna presenterat en politik som är ett helhetsalternativ till

regeringens budgetproposition. När det förslaget till budgettram för utgiftsområde 19 Regional tillväxt nu har fallit avstår jag från att delta i utskottets beslut när det gäller anslagen för 2018. I detta särskilda yttrande redovisar jag den syn på den regionala tillväxtpolitiken som Kristdemokraterna har presenterat i motion 2017/18:3741.

Den regionala utvecklingspolitikens främsta uppgift är att bidra till utvecklingen av livskraftiga regioner i hela landet. Livskraftiga regioner byggs när människor med kraft och vilja samverkar lokalt i ett underifrånperspektiv.

Min och Kristdemokraternas vision är att hela Sverige, med såväl människor som företag, ska ges goda förutsättningar att växa och utvecklas. Sveriges hållbara tillväxt är beroende av både näringslivets villkor och de miljöer människor bor och verkar i. Konkurrenskraftiga företag, goda kommunikationer, attraktiva livs- och boendemöjligheter och tillgång till offentlig och kommersiell service är avgörande för regioners och kommuners utvecklingsmöjligheter.

En politik bör föras som syftar till att människor, oavsett var i landet de bor, kan ta del av samhällets grundläggande sociala rättigheter och ges rimliga förutsättningar att försörja sig och utveckla sin omgivning. De generella insatserna på nationell nivå för jobb, utbildning, infrastruktur och förbättrat företagsklimat behöver kombineras med regionala tillväxtinsatser.

Det finns en risk att den urbanisering som man kan se även i Sverige utarmar mindre orters möjligheter att växa och utvecklas. De orter som kan ta tillvara befintliga invånarens och nyanländas vilja att arbeta och utbilda sig för den lokala arbetsmarknadens behov får större möjligheter att också behålla offentlig och kommersiell service. Även om det finns stora skillnader mellan olika delar av landet är känslan att inte få tillgång till samma service, kvalitet i skola, vård och omsorg eller arbetstillfällen ofta lika. Ett Sverige som håller ihop kräver en politik som ger förutsättningar för sammanhållning och gemenskap.

Skapandet av regional tillväxt handlar om att våga satsa på utvecklingen av företag som ger arbetstillfällen och därmed ökad konsumtion. Där krävs långsiktiga villkor och förutsättningar på lokal nivå så att det offentliga samspelar med näringslivet.

När det gäller anslagen inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt vill jag och Kristdemokraterna se ett helt Sverige och inte bara se vissa orter som utanförskapsområden som den stora satsningen regeringen och Vänsterpartiet gör i årets budget. Jag och Kristdemokraterna har förordat att anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder minskar med 500 miljoner kronor. Jag tror inte att det hjälper att lägga ytterligare medel på dessa områden utan man bör gå till botten med själva orsakerna till känslan av utanförskap hos invånarna.

Vidare har jag framfört att det saknas samlad forskning på liknande strukturer på mindre orter, i stadsdelar och i förorter även om det i många fall handlar om gemensamma problem och lösningar på arbetslöshet, vidareutbildning, bostäder, service m.m. Jag har därför förordat en översyn för att hitta de gemensamma nämnarna mellan olika områden oavsett om det rör

sig om stad eller landsbygd och lägga resurserna där. Detta förslag skulle ha inneburit en ökning av anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder med 4 miljoner kronor.

Sammantaget anser jag att anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder borde minskas med 496 miljoner kronor för 2018 i förhållande till vad regeringen har föreslagit.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2017/18:1 Budgetpropositionen för 2018 utgiftsområde 19:

1. Riksdagen anvisar för budgetåret 2018 ramanslagen under utgiftsområde 19 Regional tillväxt enligt tabell 1.1 [Här avses anslagstabellen på s. 7 i prop. 2017/18:1 utg.omr. 19].
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2018 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom den tidsperiod som anges i tabell 1.2 [Här avses anslagstabellen på sid. 7 i prop. 2017/18:1 utg.omr. 19].

Motioner från allmänna motionstiden 2017/18

2017/18:3700 av Peter Helander m.fl. (C):

Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt enligt förslaget i tabell 1.

2017/18:3741 av Penilla Gunther m.fl. (KD):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2017/18:3815 av Said Abdu m.fl. (L):

Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2017/18:3861 av Lars Hjulmered m.fl. (M):

Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

BILAGA 2

Regeringens och oppositionens anslagsförslag

Utgiftsområde 19 Regional tillväxt

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag			Avvikelse från regeringen		
	M	SD		C	L	KD
1:1 Regionala tillväxtåtgärder	2 099 637	-42 000	±0	-507 000	-613 000	-496 000
1:2 Transportbidrag	400 864	±0	±0	±0	±0	±0
1:3 Europeiska regionala ut- utvecklingsfonden perio- den 2014–2020	1 421 024	±0	±0	±0	±0	±0
Summa för utgiftsområdet	3 921 525	-42 000	±0	-507 000	-613 000	-496 000

BILAGA 3

Regeringens och oppositionens förslag till beställningsbemyndiganden

Utgiftsområde 19 Regional tillväxt

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Tidsperiod	Avvikelse från regeringen				
			M	SD	C	L	KD
1:1 Regionala tillväxtåtgärder	5 950 000	2019–2025	±0	±0	±0	±0	±0
1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	3 800 000	2019–2023	±0	±0	±0	±0	±0
Summa för utgiftsområdet	9 750 000		±0	±0	±0	±0	±0

BILAGA 4

Utskottets anslagsförslag

Förslag till beslut om anslag för 2018 inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt

Tusental kronor

Ramanslag	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1:1 Regionala tillväxtåtgärder	±0	2 099 637
1:2 Transportbidrag	±0	400 864
1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	±0	1 421 024
Summa för utgiftsområdet	±0	3 921 525

BILAGA 5

Utskottets förslag till beställningsbemyndiganden

Utgiftsområde 19 Regional tillväxt

Tusental kronor

Ramanslag	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag	Tidsperiod
1:1 Regionala tillväxtåtgärder	±0	5 950 000	2019–2025
1:3 Europeiska regionala utvecklings- fonden perioden 2014–2020	±0	3 800 000	2019–2023
Summa beställningsbemyndiganden	±0	9 750 000	